

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

2021 йил – ЁШЛАРНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҚАМЛАШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2021 йил 29 декабрь, № 279 (8059)

Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МДХ НОРАСМИЙ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 28 декабрь куни Россия Президенти Владимир Путин ташаббуси билан Санкт-Петербург шаҳрида ўтказилган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар раҳбарларининг норасмий учрашувида иштирок этди.

Саммитда Беларусь Президенти Александр Лукашенко, Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев, Тожикистон Президенти Имомали Раҳмон, Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов, Қирғизистон Президенти Садир Жапаров, Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қозоғистоннинг Биринчи Президенти — Элбоши Нурсултон Назарбоев, Арманистон Бош вазири Никол Пашинян ҳам иштирок этди.

Учрашувда жорий йилги ҳамкорлик якунлари сарҳисоб қилиниб, келгуси 2022 йилга мўлжалланган устувор вазифалар муҳокама қилинди. Минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Пандемия оқибатларини енгиб ўтиш ва эпидемиологик хавфсизликни таъминлашда яқин ҳамкорликни давом эттириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

МДХни янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ҳақида сўз юритар экан, давлатимиз раҳбари асосий эътиборни учта: сиёсий, иқтисодий ва гуманитар соҳаларда ҳамкорликка қаратишни таклиф этди. МДХ маконида тўлақонли эркин савдо зонасини шакллантириш ва транспорт боғлиқлигини мустақамлаш муҳим экани таъкидланди.

Иштирокчиларнинг эътибори глобал иқлим кун тартибини ҳисобга олган ҳолда барқарор "яшил" тараққиётга қаратилган миллий дастур

ва стратегияларни амалга ошириш борасида саъй-ҳаракатларни бирлаштириш зарурлигига қаратилди.

Озиқ-овқат хавфсизлигини мамлакатларимиз иқтисодийларининг рақобатли устуликлари ва бир-бирини тўлдириб туришидан фойдаланган ҳолда таъминлаш масалаларини ҳал қилишга доир янги ёндашувлар ишлаб чиқиш долзарб экани қайд этилди.

Таъкидлаш жоизки, кейинги йилларда Ўзбекистон Ҳамдўстлик фаолиятидаги иштирокини фаоллаштирди. Мамлакатимиз 40 дан зиёд кўп томонлама битимни имзолади ва ташкилотнинг 23 та органига қўшилди. Ўтган йилда Ўзбекистон илк бор МДХга раислик қилди.

2021 йилда Ўзбекистоннинг Ҳамдўстлик мамлакатлари билан товар айирбошлаши ўттиз фоиздан зиёдга ошди, қарийб мингта қўшма корхона ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари сўзининг якунида Ўзбекистон МДХ доирасида кенг қўламли ҳамкорликни ривожлантиришнинг қатъий тарафдори эканини яна бир бор тасдиқлади ҳамда саммит иштирокчилари ва улар орқали биродар халқларни яқинлашиб келаётган Янги йил байрами билан табриқлади.

Шу билан Президент Шавкат Мирзиёевнинг Санкт-Петербург шаҳрига амалий ташрифи якунланди, давлатимиз раҳбари Тошкентга қайтиб келди.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

Таҳлил

СЕНАТ ТАШАББУСИГА КўРА ЎТКАЗИЛГАН КўРИК-ТАНЛОВЛАР

гендер тенглик, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва уларнинг истеъдодини тўла рўёбга чиқариш борасидаги саъй-ҳаракатларимизни янги bosқичга кўтаришга хизмат қилади

Сўнгги йилларда мамлакатимизда бошқа йўналишларда бўлгани каби хотин-қизлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, улар ўз салоҳиятини тўла юзага чиқариши учун зарур шарт-шароит яратиш ва шу орқали опа-сингилларимизнинг ислохотлар жараёнидаги фаоллигини янада кучайтириш ҳамда аёллар тадбиркорлигини кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Табиатан ишбилармон ва тежамкор хотин-қизлар нафақат тадбиркорликда, балки сиёсат, давлат бошқаруви ва умуман, барча жабҳада эркаклардан қолишмаслигини аллақачон исботлаб бўлган. Буни дунёнинг ривожланган давлатлари ва юртимиз мисолида ҳам кузатиш мумкин.

Ҳўш, бу йўналишдаги саъй-ҳаракатларимиз қандай самара берапти? Бу саволга жавоб беришдан олдин давлатимиз раҳбарининг Президентлик лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталари қўшма мажлисидаги нутқидан бир иқтисоби келтирмоқчимиз. Унда шундай дейлади: "Ҳозирги вақтда хонадонларимизнинг файзу фариштаси бўлган, фарзандларимизни баркамол инсонлар этиб тарбиялашга муносиб ҳисса қўшаётган аёллари-

миз барча ислохотларимизда фаол иштирок этмоқдалар". Айни чоғда опа-сингилларимизнинг қанчалик фаоллигини қуйидаги рақамлар ҳам тасдиқлайди. Маълумотларга кўра бугунги кунда бошқарув лавозимларидаги шахслар ва тадбиркорларнинг учдан бир қисми аёллардир. Бу борадаги кўрсаткич сиёсий партияларда 44, Қонунчилик палатасида 32, Сенатда 25 ва маҳаллий Кенгашиларда 31 фоизни ташкил этиши ҳам катта ютуқларимиздан саналади. Шу каби натижаларнинг халқаро эътирофи сифатида Ўзбекистон охириги икки йилда "Сиёсатдаги аёллар" жаҳон рейтингиде дунё парламентлари орасида 130-ўриндан 45-ўринга кўтарилиб, Top-50 талиқдан жой олганини катта мамнуният билан келтириш мумкин.

Бу жараёнларда барча давлат ва жамоат ташкилотлари қаторида Олий Мажлис Сенати ҳам фаол иштирок этиб келмоқда. Хусусан, парламентимиз юқори палатаси ташаббуси билан Гендер тенгликни таъминлаш комиссияси томонидан ташкил этилган ҳамда кунга кеча тақдирлаш маросими юқори савияда ўтказилган "Йил аёли", "Гендер тенглик фаоли", "Нафосат" миллий кўрик-танловларини келтириб ўтиш ўринлидир.

Хушxabар

НОДИРБЕК АБДУСАТТОРОВ ШАХМАТ БўЙИЧА ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Польшанинг Варшава шаҳрида шахматнинг рапид ва блиц йўналишлари бўйича жаҳон чемпионатида ҳамюртимиз Нодирбек Абдусатторов рапид йўналишида голибликка эришди.

17 ёшли шахматчимиз мусобақа давомида амалдаги жаҳон чемпиони Магнус Карлсен (Норвегия), кучли гроссмейстерлар саналган Фабиано Каруана (АҚШ), Левон Аронян (Арманистон), Радослав Войташек (Польша), Борис Гельфанд (Исроил)ни мағлуб

этди. Ян Непомняший, Александр Гришук, Владимир Федосеев (Россия), Гукеш Доммаражу (Хиндистон), Ян-Кшиштоф Дуда (Польша) билан дуранг ўйнади.

13 та партиядан сўнг Нодирбек Ян Непомняший, Магнус Карлсен ва

Фабиано Каруана билан бир хил — 9,5 очко тўлади. Қўшимча натижаларга кўра, голиб Абдусатторов ва Непомняший ўртасидаги тай-брекда аниқланадиган бўлди. Хал қилувчи баҳсда юртдошимиз галаба қозониб, жаҳон чемпионга айланди.

29-30 декабрь кунлари жаҳон чемпионати доирасида блиц йўналишида баҳслар бўлиб ўтади.

«Халқ сўзи».

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

МАМЛАКАТ РАВНАҚИ ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ БИЛАН КАФОЛАТЛАНАДИ

Юрт тараққиёти, жамият ривожини қонун устуворлиги билан кафолатланади. Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг кеча бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида ислохотларнинг ҳуқуқий асосини такомиллаштиришга оид бир қатор масалалар депутатлар томонидан атрофлича кўриб чиқилди ҳамда қизгин фикр-мулоҳазалар билдирилди.

ЕР АЖРАТИШДАГИ ШАФФОФЛИК, ЭКИН МАЙДОНЛАРИ МОНИТОРИНГИ

Қишлоқ хўжалигида рақамлаштиришга қай даражада эътибор қаратилмоқда?

Ўтган ҳафтада Президентимиз иштирокида икки тадбир — ер ҳисоби ва давлат кадастрларини шакллантириш, соҳага рақамли ахборот технологияларни жорий этиш масалалари юзасидан йиғилиш ҳамда ахборот-коммуникация технологиялари соҳасини ривожлантиришга оид лойиҳалар тақдироти бўлиб ўтди.

Тақдимот

Нимага бу тадбирларни эслаяпмиз? Чунки қуйида тафсилотини келтирмоқчи бўлган матбуот анжуманида келтирилган фикрлар айнан ўша тадбирларга боғлиқ. Гап шундаки, 21 декабрь куни бўлиб ўтган йиғилишда ерни асраб-авайлаш,

уни бошқариш, ундан самарали фойдаланиш, ер ажратишда замонавий услулари қўллаш ишлари таҳлил этилиб, танқидий фикрлар билдирилган бўлса, 24 декабрдаги тақдиротда ахборот технологиялари ҳар қандай соҳада қулайлик яратиши қайд этилган эди.

Айтиш жоизки, Президентимизнинг 2020 йил 7 сентябрдаги "Ер ҳисоби ва

давлат кадастрларини юритиш тизимини тубдан такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида"ги Фармони ер муносабатларини тартибга солишдаги ишларни сифат жиҳатдан янги bosқичга кўтарди. Унга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси хузурида Кадастр агентлиги ташкил этилди. Давлат кадастрлари объектларини хатловдан ўтказиш ва Миллий геоахборот тизимига киритиш вазифалари белгилаб берилди.

Шундай қилиб, Ўзбекистон тарихида илк бор қишлоқ хўжалиги ерлари хатловдан ўтказилишга киришилди.

Ерларнинг электрон хариталари яратилди. Илгари ҳисобга олинмаган кўчмас мулклар кадастр базасига киритилди. Қишлоқ хўжалиги ерларидан бошқа мақсадларда фойдаланилаётган ҳолатлар аниқланди.

Экин майдонларининг тоифасини аниқлаш ҳам бугунги куннинг долзарб масалаларидан саналади. Буларнинг ечими эса, аввало, ернинг ҳисобини олишда, экинларни тўғри жойлаштириш ва ердан тўғри фойдаланишда. Бу ишларни тўғри ташкил қилишда эса рақамлаштиришнинг аҳамияти жуда катта.

Муносабат

МОЛИЯВИЙ МУСТАҚИЛЛИК

ДАВЛАТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА МУҲИМ АҲАМИЯТГА ЭГА

Охириги беш йилда олий таълим йўналишида амалга оширилган камрови кенг ислохотлар бугун қандай самара бераётгани ҳеч кимга сир эмас. Аввало, янги университет ва институтлар ҳамда ривожланган давлатлар олий ўқув юртлири филиаллари очилиб, халқимизнинг олий таълим олиш имконияти бир неча бараварга

ошганлигини алоҳида таъкидлаш зарур. Ўз навбатида, ҳар бир олий ўқув юрти замон талаблари асосида ривожлантирилиши ҳисобига уларда таълим сифати сезиларли даражада яхшиланди. Аммо бугунги теzkор ва шиддатли замонда шуларнинг ўзи билан қаноатланиб қолиш сира мумкин эмас.

СЕНАТ ТАШАББУСИГА КЎРА ЎТКАЗИЛГАН КЎРИК-ТАНЛОВЛАР

гендер тенглик, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва уларнинг истеъдодини тўла рўёбга чиқариш борасидаги саъй-ҳаракатларимизни янги босқичга кўтаришга хизмат қилади

Уларнинг ҳар бири ҳақида алоҳида тўхталсак, бу танловлардан кўзланган мақсад янада ойдинлашади. Дастлаб "Йил аёли" танлови ҳақида.

Сал илгарироқ айтиб ўтилганидек, бу кўрик Сенат ташаббуси билан жорий йилда Республика Хотин-қизлар жамоатчилиги кенгаши, парламент юқори палатаси Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари кўмитаси, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш давлат мақсади жағмарамиси томонидан ташкил этилган эди. Бу орқали ватанимиз ривожига улкан ҳисса қўшиб келаётган юксак маънавиятли, оила ва фарзанд тарбиясида ибрат бўлаётган, ўзи фаолият олиб бораётган тизим нуфузини оширишда жонбозлик кўрсатаётган опа-сингилларимизни кўллаб-қувватлаш, уларни жамоатчиликка яқиндан таништириш ҳамда илгор иш тажрибасини омма-лаштириш ва билим даражасини ошириш учун зарур шарт-шароит яратиш мақсад қилинган бўлиб, уни ўтказиш жараёнида бунга тўлиғича эришдик, десак, муболага эмас.

Кўриқнинг барча босқичида 25 ёшдан 55 ёшга булган, ўз йўналишида камиди 5 йил давомида ўз-ўзидан шуғулланиб келаётган хотин-қизлар ва уй бекалари иштирок этди. Фойдаларни аниқлашда уларнинг фаолияти, хорижий тилларни ўзлаштириш даражаси, жамиятдаги ўрни, фаолияти, бугунги ислохотлардан хабардорлиги ва уларни амалиётда қўллаш олиши, умуман, ташаббусдорлигига алоҳида урғу қаратилди. Бизни ҳаммасидан кўпроқ қувонтирадигани шуки, кўрик-танлов асосида ҳақиқий маънода ўз касби фидойиси, жамоасида ҳам, оилада ҳам катта мавқега ҳамда етакчилик қобилиятига эга, ташаббусдор опа-сингилларимизни кашф этдик.

Масалан, кўриқнинг Гран-присини қўлга киритган Кегейли туманидаги "Орзу" фермер ҳўжалиги раиси Паллада Салиевани олиб кўрайлик. У ҳақиқатдан ташаббусдор ва интилувчан аёл. Дастлаб оддий фермер ҳўжалигини очган бу аёл тезда уни кўп тармоқли фермер ҳўжалигига айлантирди. Бугунги кунда у фақат уюшма эмас, балки тайёр маҳсулотлар ҳам ишлаб чиқаряпти. Шу билан чекланмаган фермер маҳсулотларини четта чиқариш ҳаракатида. Бу борда дастлабки келишувга ҳам эришган, яъни келаси йилдан бошлаб маҳсулотларини Россияга чиқаради.

Ушбу танловда совриндор бўлган бошқа иштирокчилар ҳақида ҳам шундай илқ гапларни айтиш мумкин. Чунки уларнинг барчаси ўз соҳаси бўйича пешқадам ҳисобланади. Масалан, биринчи ўринга муносиб кўрилган Самарқанд давлат тиббиёт институти 2-Оториноларингология кафедраси мудир, тиббиёт фанлари доктори, доцент Маҳзуна Насриддинова халқаро грантлар соҳиби, халқаро тажриба асосида янги педагогик технология, интерфаол усулларни моҳирона қўллаб келмоқда. Ёки иккинчи ўринни олган Бухоро вилоятининг Ички ишлар бошқармаси Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бошқармаси бошляғи ўринбосари — хотин-қизлар масалалари бўйича бўлими бошляғи, самбо бўйича Осие чемпиони, подполковник Дилфуза Шаропова 433 нафар аёлни иш билан танинлашга, 258 нафар хотин-қизнинг муолажа олишига ҳамда 409 нафар опа-сингилларимизнинг тадбиркорлигини йўлга қўйишида кўмаклашган.

"Гендер тенглик фаоли" миллий танлови Сенат Кенгашининг 2021 йил 22 апрелдаги қарорига мувофиқ, парламент юқори палатаси Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари кўмитаси томонидан ташкил этилган бўлиб, бундан кўзланган мақ-

Малика ҚОДИРХОНОВА, Олий Махлис Сенатининг Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари кўмитаси раиси.

МАМЛАКАТ РАВНАҚИ ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ БИЛАН КАФОЛАТЛАНАДИ

Рекламага қўйиладиган талабларни бузганлик учун жазо чоралари белгиламоқда

Қизгин баҳс-мунозаралар руҳида ўтган мажлисда халқ вакиллари дастлаб кўпдан бўён кенг жамоатчилик эътиборида бўлган "Реклама тўғрисида"ги қонун лойиҳасини муҳокама қилдилар.

Қонун лойиҳасида бир қатор ўзгариш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Унга кўра, қонун реклама тайёрланган жойдан қатъи назар, агар назарда тутилган соҳасидаги барча муносабатларга нисбатан татбиқ этилиши белгиламоқда.

Мазкур ҳужжатда рекламанинг айланishi соҳасида Вазирлар Маҳамаси, Монополияга қарши курашиш кўмитаси ҳузуридаги Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш агентлиги (реклама соҳасидаги ваколатли давлат органи), шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг аниқ ваколатлари белгилаб қўйилмоқда.

Шу билан бирга, фуқаролик жамияти институтларининг ролини кўчайтириш, реклама соҳасида жамоат назорати самарадорлигини ошириш, соҳанинг ўзини ўзи тартибга солиш тизимини ривожлантириш мақсадида рекламага оид фаолият субъектларининг бирлашмалари (нодавлат нотижорат ташкилотлари)га рекламага оид фаолиятини ривожлантиришга қаратилган аниқ ваколатлар берилмапти.

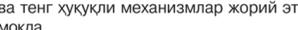
Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қизгин муҳокама этилди ва бахсли бўлган айрим моддаларга тақлифлар берилди. Билдирилган тақлифлар инobatта олинган ҳолда, қонун лойиҳаси учинчи ўқишда қабул қилинди.

Ичимлик суви исроф қилинишининг олди олинади

"Ичимлик суви таъминоти ва оқова сувларни чиқариб юбориш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳаси билан соҳани барқарор ривожлантириш, хизматлар сифатини оширишга мўлжалланган таъсирчан ҳуқуқий асос яратилмоқда. Энг муҳими, сув таъминоти ташкилотлари фаолиятига интизомини янада қўчайтириш орқали носозликлар оқибатида ичимлик суви исроф қилинишининг олдини олиш чоралари кўриляпти.

Шунингдек, истеъмолчилар томонидан ичимлик ва оқова сув қувурларига ноқонуний уланиш ҳолатларининг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар натижадорлиги оширилган ҳолда, истеъмолчилар ва хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ўртасида очик

Нобанк кредит ташкилотлари янада ривожланади

Мажлисда "Нобанк кредит ташкилотлари ва микроолиялаш фаолияти тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам иккинчи ўқишда атрофлича кўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, мазкур қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида депутатлар ва мутахассислар билдирган фикр ҳамда тақлифлар ишчи гуруҳ томонидан кўриб чиқилиб, лойиҳага тегишли ўзгариш ва қўшимчалар, бир қатор таҳририй тузатишлар киритилди.

Хусусан, "исломий молия хизматлари" тушунчасига аниқлик киритилди. Бунда стандартлар, жумладан, исломий молиялаштиришни амалга ошириш қоидалари ва принциплари Ислом молия институти учун бўлган халқаро ҳисоби ва аудит ташкилоти ҳамда Исломий молия хизматлари кенгаши томонидан белгиланади. Марказий банк исломий молиялаш стандартларини белгиловчи халқаро ташкилотларнинг қоидалари асосида исломий хизматлар кўрсатиш тартибини ишлаб чиқади.

Шунингдек, нобанк кредит ташкилотларига қўйилган юридик шахсларни ташкил этиш ва юридик шахсларнинг улшлари (акциялари)ни сотиб олиш мақсадида олиб ташланди. Молиявий ресурслар жалб қилишга пруденциал назорат нуктаи назаридан қўйилган чеклов ҳам чиқарилди.

Асосий ўзгаришлардан яна бири — микроолия ташкилотлари ва ломбардлар хизматлари истеъмолчиларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бобига янги моддалар киритилмапти.

Муҳокамалардан сўнг қонун лойиҳаси учинчи ўқишда қабул қилинди.

Ҳисоб-китоб операциялари хатари минималлаштирилади

"Корпоратив бошқарув тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси депутатлар муҳокамасида бўлди.

Қонун лойиҳаси билан Ўзбекистоннинг капитал бозорига эмиссия қилинган қимматли қоғозлар савдо натижалари бўйича амалга оширилаётган ҳисоб-китоблар (қимматли қоғозларда ва пул маблағларида) битта ташкилот доирасида амалга оширилади, ин-

весторлар учун шароитлар яратилади. Шунингдек, хорижий марказий депозитарийлар ва халқаро ҳисоб-китоб депозитарийлари билан Ўзбекистоннинг капитал бозори иштирокчиларининг ҳисоб-китоб операциялари бўйича тўғридан-тўғри алоқаси ўрнатилади.

Шу билан бирга, лойиҳа билан акциядорлик жамиятлари томонидан тўланадиган дивидендларни қимматли қоғозларнинг марказий депозитарийси орқали ўтказиш амалиёти жорий қилинади, акциядорларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоя қилиниб, капитал бозорига эмиссия қилинган қимматли қоғозлар савдо натижалари бўйича амалга оширилаётган ҳисоб-китоб операциялари хатари минималлаштирилади.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди.

Кимлар давлат фуқаролик хизматида қабул қилинмайди?

Мажлисда биринчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқилган қонун лойиҳаларидан бири — "Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида"ги қонун лойиҳаси бўлди.

У билан давлат фуқаролик хизматини тартибга солиш ва тегишли субъектларнинг ваколатлари, давлат фуқаролик хизматчисининг мақоми, одоб-ахлоқ қоидалари, унинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари ҳамда жавобгарлиги белгиламоқда.

Қонун лойиҳасида давлат фуқаролик хизмати тизимида коррупцияга қарши курашиш, давлат фуқаролик хизматидаги қирш, уни ўташ ва туғатишининг ягона қоидаларини жорий этиш кўзда тутилган. Мазкур ҳужжатда шунингдек, биринчи марта давлат фуқаролик хизматчиларининг мақоми институти жорий этиляпти.

Шу билан бирга, лойиҳада давлат хизматчиларининг даромади ва мол-мулкни декларациялаш, коррупцияга оид жиноятларни содир этган шахслар давлат фуқаролик хизматида қабул қилинмаслиги каби нормалар ўз аксини топмоқда.

Мазкур ҳужжатнинг қабул қилиниши давлат фуқаролик хизмати билан боғлиқ муносабатларни қонун билан тартибга солишга, давлат фуқаролик хизматчисининг мақоми, уларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоясини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Мажлисда қонун лойиҳаси биринчи ўқишда қабул қилинди.

Жабрланганларнинг ҳуқуқлари ҳимоя қилинади

"Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига қийноққа солишдан жабрланганларга етказилган зарарни қоплаш тартибини такомиллаштиришга қаратилган қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳам биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

Қонун лойиҳаси Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига қўшимчалар киритишни назарда тутди. У билан Кодекс-

нинг терговга қадр текширувчи амалга оширувчи органлар, суриштирув, дастлабки тергов, прокуратура органлари ва суднинг қонунга ҳилоф ҳаракатлари туфайли етказилган зарар учун жавобгарлигини белгиловчи 991-моддасига қийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, ғайриinsonий ёки кадр-қимматни камситувчи муомала ҳамда жазо турларини қўллаш натижасида етказилган зарар учун жавобгарлик киритилаётди.

Шунингдек, Фуқаролик кодексининг 1021-моддаси иккинчи қисмига, яъни маънавий зарар уни етказувчининг айбидан қатъи назар, қопланиши бўлган ҳолатларга қийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, ғайриinsonий ёки кадр-қимматни камситувчи муомала ҳамда жазо турларини қўллаш жинорий натижасида етказилган зарарни ҳам киритиш тақлиф этилмоқда.

Муҳокамалардан сўнг депутатлар томонидан берилган тақлифлар инobatта олинган ҳолда, қонун лойиҳаси қабул қилинди.

Сохта товар белгилари ва географик кўрсаткичларга эга товарларни ишлаб чиқаришга чек қўйилади

Депутатлар "МДҲ иштирокчи-давлатларининг сохта товар белгилари ва географик кўрсаткичлардан фойдаланишининг олдини олиш ва унга чек қўйиш бўйича ҳамкорлиги тўғрисидаги Битимни (Минск, 2021 йил 28 май) ратификация қилиш ҳақида"ги қонун лойиҳасини кўриб чиқди.

Таъкидланганидек, 2021 йил 28 май куни Минск шаҳрида МДҲ Ҳукуматлар раҳбарлари кенгаши йиғилишида МДҲ иштирокчи-давлатларининг сохта товар белгилари ва географик кўрсаткичлардан фойдаланишининг олдини олиш ва унга чек қўйиш бўйича ҳамкорлиги тўғрисидаги Битим имзоланган.

Битимнинг асосий мақсади — адаштириб юбориш даражасида бир хил бўлган товар белгилари ҳамда географик кўрсаткичларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш билан боғлиқ ҳолатларни аниқлаш, уларнинг олдини олиш ҳамда оғохлантириш, МДҲ иштирокчи-давлатлари чегараларида бу каби товарларнинг ҳаракатланишининг олдини олиш бўйича томонларнинг ҳамкорлик қилишига керакли шарт-шароитларни яратишдан иборат.

Мазкур ҳужжатнинг ратификация қилиниши МДҲ давлатларининг ваколатли давлат органлари ўртасида ҳамкорлигини йўлга қўйиш, сохта товар белгилари ва географик кўрсаткичларга эга товарларни ишлаб чиқариш, реализация қилиш, олиб кириш ва олиб ўтиш жараёнларининг олдини олиш ҳамда аниқлаш механизмларини такомиллаштиришга хизмат қилади.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ («Халқ сўзи»).

ҚОРАҚҮЛДА ИТ-КЛАСТЕР БАРПО ЭТИЛАДИ

Аниқ фанлар, хусусан, математика бўйича салоҳиятли ўғил-қизлар етишиб чиқаётган Қорақўл туманида ИТ-кластер барпо этилади.

Таълим

Лойиҳага мувофиқ, Қорақўл халқаро математика мактаби эски биноси ҳудудда 8 миллиард сўм миқдоридида маблаг эвазига ИТ-Инкубация маркази қад рост-лайди. Тумандаги 8-умумтаълим мактаби негизида ИТ-мактаб очил кўзда тутилган. ИТ-университет эса майдонни салкам тўрт гектарни ташкил этувчи Қорақўл академик

дайд дейишимизнинг боиси бор: ҳозир Қорақўл халқаро математика мактабининг ўзида мамлакатимизнинг турли гушаларида келиб таҳсил олаётган ўғил-қизларнинг уч-ратилиши мумкин.

2022 йилда қурилиши бошланиши кутулаётган Қорақўл ИТ-кластерини барпо этишга Бухоро вилояти ҳокимлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш, Инновацион ривожланиш вазирликлари томонидан жами 80,5 миллиард сўм миқдоридида сармага йўналтирилади.

Истам ИБРОҲИМОВ («Халқ сўзи»).

МОЛИЯВИЙ МУСТАҚИЛЛИК

ДАВЛАТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА МУҲИМ АҲАМИЯТГА ЭГА

Президентимизнинг шу йил 24 декабрь куни қабул қилинган "Давлат олий таълим муассасаларига молиявий мустақиллик бериш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ана шу мақсадга йўналтирилгани билан алоҳида эътиборга молик. Бу ҳужжат номида ҳам кўриниб турибдики, ундан кўзланган мақсад бир қатор давлат олий ўқув юртраги молиявий мустақиллик беришдан иборат. Зеро, ҳар бир муассаса шу имкониятга эга бўлсагина янада дадил ҳаракат қила олади ҳамда биз кутгандек ривожланиш босқичига кўтарилади.

Мазкур ҳужжатга кўра, мустақиллик берилаётган давлат олий таълим муассасалари 2022 йил 1 январдан бошлаб қатор масалалар бўйича мустақил қарор қабул қилиш ваколатига эга бўлади. Таълим хизматлари бозоридидаги талабни инobatта олган ҳолда, тўлов-контракт асосида ўқитиш қиймати ва тўлаш муддатини белгилаш ва узайтириш, таълим жараёнига илгор педагогик технологияларни қўллаш оладиган, илмий изланиш олиб борадиган маҳаллий ва хориждан профессор-ўқитувчи ҳамда мутахассисларни шартнома асосида жалб қилиш, чет эллик юқори малакали мутахассислар таълимга ҳақ тўлаш миқдорини бозор талабидан келиб чиқиб белгилашга оид қарорлар қабул қилиш, профессор-ўқитувчилар штат бирлигини киритиш меъёрларини ишлаб чиқиш, ўз маблағлари ҳисобидан талабалар учун стипендия ва грантлар ажратиш, хориждан ўқув ва илмий адабиёт, дарслик ва қўланмаларни тўғридан-тўғри харид қилиш, бўш бино ва иншоотларда пуллик хизматлар кўрсатиш тартибини белгилаш ана шулар жумласидандир.

Шунингдек, қарорда асосий воситаларни ижарага беришдан тушган маб-

лағнинг бир фоизи — Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳудудий бўлиналари ҳузуридаги давлат мулкчи ижара марказларига, қолган қисми эса — электрон савдо майдончаси операциялари тўланган тўлов чегириланган кейин шу олий таълим муассасасининг бюджетдан ташқари ривожлантириш жамғармасига йўналтирилиши кўзда тутилган. Айни чоғда асосий воситалар ва товар-моддий бойликларини (бундан ер, бино, иншоот, жумладан, операция бошқарувага берилган бино ва иншоотлар ҳамда ўқув-илмий лаборатория жиҳозлари мустақил) сотишдан тушган маблағлар тўлиғича муассасанинг ихтиёрида қолдирилади.

Табиийки, бундай эркинлик муайян маънода масъулият талаб этиши ўз-ўзидан аён. Шу боис ҳам қарорда молиявий назорат тадбирларини холисона ва мустақил ўтказадиган ички аудит ва молиявий назорат хизмати ташкил этилиши белгиланган. Қозимверса, маблагнинг сарфланиши юзасидан юқори турувчи вазирликка (идорага) ҳар чоғда ҳисобот беради. Шунга мос ҳолда Давлат бюджетидан ажратилган маблаг, харид қилинган товар ва хизматлар, амалга оширилаётган лойиҳалар ҳамда тасарруфидаги маблағлар, моддий бойликлар ва мулкдан фойдаланиш ҳақидаги бошқа маълумотлар ўз расмий веб-сайтига мунтазам жойлаштириб борилади.

Ўз навбатида, тегишли олий таълим муассасаси раҳбарлари маблагдан оқилона ва самарали фойдаланиш, жумладан, ҳодимлар меҳнатига ҳақ тўлаш ва стипендия тўловларини вақтида ҳамда тўлиқ амалга оширишга жавобгар бўлади.

Президент қароридида яна бир қатор янгиликлар борки, буларнинг барчаси пировард натижада давлат олий таълим муассасаларининг молиявий жиҳатдан мустақил бўлишини таъминлаш орқали уларнинг халқаро мейёр ва андозалар асосида фаолият олиб бориши учун шароит яратиб беради.

Одилжон ИМИНОВ, Олий Махлис Сенатининг Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари кўмитаси раиси.

ЕР АЖРАТИШДАГИ ШАФФОФЛИК, ЭКИН МАЙДОНЛАРИ МОНИТОРИНГИ

Қишлоқ хўжалигида рақамлаштиришга қай даражада эътибор қаратилмоқда?

Кеча Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигида аграр соҳани рақамлаштиришга бағишланган тадбирда айни шу масалалар хусусида сўз юритилиб, амалиётга татбиқ этилаётган лойиҳалар, электрон хизматлар тақдимоти ўтказилди. Бу борда келгуси йилда қўлланилиши режалаштирилаётган янгиликлар тақдим қилинди.

— Бугун бугун дунёда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам рақамли иқтисодиётни фаол ривожлантириш, шу жумладан, аграр соҳада замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этишга катта эътибор қаратилмоқда, — дейди қишлоқ хўжалиги вазири ўринбосари Қаҳрамон Йўлдошев. — Хусусан, "Ақли қишлоқ хўжалиги" технологиясини ривожлантириш стратегияси асосида 2021 — 2023 йилларга мўлжалланган чора-тадбирларга биноан, қишлоқ хўжалигини рақамлаштириш, бош-

қарув жараёнлари мониторингини автоматлаштириш, аграр соҳада бизнес-старт лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш, сув ресурсларини ҳисобга олиш йўналишларида муайян ишлар амалга ошириляпти. Бунга жадаллаштиришда вазириланинг таркибида

да Аграр соҳада рақамли технологияларни ривожлантириш бошқармаси ва Аграр соҳани рақамлаштириш маркази ташкил этилгани кўл келмоқда. Бинобарин, улар томонидан бир қанча дастур ва лойиҳалар тайёрланди. Шундан бештаси жорий йил охиригача ишга туширилса, яна бир қанчаси келгуси йилда амалиётга киритилади.

Вазирлик томонидан бир неча кундан сўнг қўлланила бошланадиган дастурлардан бири — "E-IJARA" ахборот тизимидир. Билмиш, ер қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи ҳар бир инсон учун муҳим ва энг зарур манба ҳисобланади. Мазкур ахборот тизими ерларни ижарага беришда материалларни тўплаш, лойиҳалар тайёрлаш ва манфаатдор томонлар билан келишиш учун мўлжалланган. 2022 йилнинг ўзида 80 минг гектардан зиёд ер "E-IJARA" тизимида алоҳида лотлар тарзида 0,10 — 1 гектардан ажратилиб, E-AUKSION тизимида очик электрон қи-

мошди савдолари орқали барча ҳужжатлари билан 10 йилга ижарага берилди. Ушбу тизим ёрдамида фермерлар бўш қишлоқ хўжалиги ерлари ҳақида тўлиқ маълумот олиш ҳамда қишлоқ хўжалиги ерларини ижарага бериш бўйича ўз тақлифларини тақдим қилиши мумкин.

Вазирлиқнинг геоахборот тизими 2021 йилнинг ноябрь ойидан синов тарихида ишга туширилган. Бугунги кунда ушбу тизим тўрта вазирлик ва идораларнинг ахборот тизимлари, шунингдек, Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг қўйи ташкилотлари ахборот тизимлари билан интеграция қилинган. Ундаги маълумотлар (тупроқ хусусиятлари, сўғориш тизимлари маъмулдари, экинлар турлари каби) олинанидиган самовий суратлар ва реал вақт режимида 200 нафар дала ишчиси томонидан тўланадиган маълумотлар ҳисобида ҳар ўн кунда кенгайтириб борилади.

Аграрсоатно мажмуасида ягона платформа тизимини эса 75 мингдан зиёд фермер ва 600 дан ортик агрокластерларни, 20 та тижорат банки ҳамда 150 дан кўпроқ давлат органларини бир жойга жалмовчи замонавий электрон майдон дейиш мумкин. Тизимда, шунингдек, реал вақт режимида электрон шартномалар тузиш имконияти яратилди. Бу ерда кунига 1 мингта савдо амалиёти ўтказилиши режалаштирилган.

Умуман олганда, шу йил охиригача ишга туширилиши мўлжалланаётган Қишлоқ хўжа-

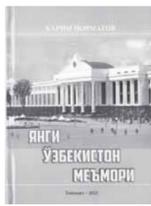
лиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларини субсидиялаш ягона ахборот тизими, Импортер қилинётган қишлоқ хўжалиги техникаси ҳисоби тизими ҳам соҳа вакиллари катта қўлайликлар яратиши билан ажралиб туради.

Оддий қилиб айтганда, энди ер ажратилишда ҳеч қандай таниш-билишчилик, вазирнинг топшириғи ёки ҳоким айтиди, деган курсатмаларга йўл қўйилмайди. Унинг савдога қўйилишидан тортиб, ажратилишигача бўлган барча жараён электрон тартибда кузатиб борилади. Ва жараён очик ва шаффоф бўлади.

Шу ўринда ўқувчиларни "комиссия таркибида ҳокимлар бўлар экан, хулосани улар берад экан, қандай оқиллик бўлиши мумкин", деган иштибоҳий фикрларни мумкин. Вазирлик мутасаддиларининг айтишича, барча жараён республика миқёсида назорат қилиб борилади, агар ҳоким қайсибир аризага рад жавоби берадиган бўлса, унинг сабаблари чуқур ўрганилади, таҳлил қилинади. Асосийси, ҳеч

ЁШЛАРДА ДАХЛДОРЛИК, ШУКРОНАЛИК ТҮЙҒУЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАЙДИ

Бугунги кунда "Янги Ўзбекистон" тушуниси том маънода халқимиз тили ва дилидан мустаҳкам жой олди. Жаҳон минбарларида янги воқелик сифатида тез-тез жарангламоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёев ҳаётбахш ташаббуслари, халқчил ғоялари асосида Ўзбекистоннинг сурати сиёратли бутунлай янги қиёфага кирди.

Мутолаа

Юртимизда ҳаёт сифати яхшиланди. Тобора чирой очайётган шахару қишлоқларимизга монанд одамларнинг дунёқараш ҳам, турмуш тарзи ҳам ўзгарди. Мамлакатимиз дунёга ошди. Булун Ватанимизнинг жаҳон майдониданги нуфузи тобора кўксалиб бораётди.

Тарих фанлари доктори, профессор Карим Норматовнинг "Янги Ўзбекистон меъмори" китобида мамлакатимизда юз бераётган мана шу оламшумул янгилинишлар, уларнинг моҳирлиги ва аҳамияти ҳақида сўз боради. Сиёсий эссе жанридаги мазкур тўпلام муқаддима, 3 та боб ва хулосадан иборат. Биринчи боб "Янги Ўзбекистон — халқчил ва инсонпарвар, адолатли давлат", иккинчи боб "Ўзбек маънавияти инновацион ғоялар сари — давр талаби", учинчи боб "Инновацион ташаббуслар ва миллий ғояни ривожлантириш зарурати" деб номланган, уларда аниқлаётган Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб ислохотлар халқимизнинг руҳини кўтариб, барчани, айниқса, ёшларни улкан марралар сари бошлаётганига уруғ берилади.

Кейинги беш йилда Президент томонидан қабул қилинган уч миңдан ортиқ Фармон, қарор ва фармойишлар мазмун-мундарижаси, моҳияти ва ҳаётий аҳамияти бу инсоннинг нақдлар давлат ва халқнинг бошқаруви концепцияси ҳамда халқро мубоабатлар соҳаларини исчи ва чуқур билишнинг яна бир бор намоёни эди. Шу йилда мобайнида Юрбошимиз янги наънаётган Ўзбекистоннинг обрў-эътиборини муносиб тарзда жаҳоннинг сиёсий сахнасига олиб чиқди ва давлатлараро муносабатларнинг янги қирраларини кашф этишга муваффақ бўлди. Китобда дунё тан олган инновацион ташаббуслардан ўта муҳими ҳисобланган Ҳаракатлар стратегияси ҳамма халқнинг барча соҳалари учун "Йўл харитаси"га айланган, унинг асосида мамлакатимизда ўтган беш йил давомида улкан ўзгаришлар содир бўлганини, жаҳон ҳамжамияти нигоҳида Ўзбе-

кстоннинг имижини ўзгартириш, унинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш бўлаётгани ҳақида алоҳида тўхталинган. Ҳаракатлар стратегиясида белгилаган вазифалардан келиб чиқиб "Обод маҳалла", "Ёшлар — келажакимиз", "Беш муҳим ташаббус" каби дастурлар аҳолини янгиликларга ва ишлаш сафарбар этишда муҳим роль ўйнаётгани, ҳатто мамлакатнинг энг чекка ҳудудларида жойлашган, олис қишлоқларнинг ҳам меъморий қиёфаси тубдан янгилиниб, аҳолининг турмуш фаровонлиги юксалтирилгани аниқ мисоллар асосида очиб берилган.

Ҳаракатлар стратегиясидаги бешта устувор йўналишдан бири бўлиб келган, миллий тартиб ва ҳамжиҳатлик ҳисобланади. Бу тушунчалар халқимиз маънавияти ҳамда маданияти, турмуш тарзининг ажралмас қисмидир. Юртимизда нафақат иқтисодий-иқтисодий ёки сиёсий соҳаларни ривожлантириш, балки заманидаги истиқомат қилаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасида дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш, диний бағри-кенглик тамойилларини чуқур қарор топтиришга оқсак даражада эътибор қаратиб келинмоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг янги мажлисида қабул қилинган "Маърифат ва диний бағрикенглик" резолюцияси мамлакатимизда умуминсоний қадриятлар нақдлар улуғланишига яна бир халқро эътирофи бўлди. Асарда ушбу тарихий воқеликка ҳам эътибор қаратилади.

Ушбу йилда, ўқувчилар эсселар билан танишиб, Ўзбекистоннинг муғлако янги қиёфасини тўла тасаввур қилади. Уларнинг мамлакатимизнинг энг янги тарихига оид билимлари бойлиги, бугунги оламшумул ўзгаришларга дахлдорлик, шукроналик, эзгу ишларга ҳайрихоҳлик туйғулари янада юксалади.

Раҳбар ХОЛИҚОВА,
тарих фанлари доктори,
профессор.

МИНГЛАБ ХОНАДОНЛАРДА БАЙРАМ ҚУВОНЧИ

Президентимизнинг шу йил 21 декабрдаги "Аҳолининг кам таъминланган қатламларини қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоясини янада қулайтиришни қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан Фарғона вилоятида ҳам минглаб оилаларга байрам қувончи кириб бормоқда.

Ғамхўрлик

Вилоятда "темир дафтар"га киритилган ва 18 ёшга тўлмаган фарзандлари бор, боқувчисини йўқотган ҳамда 18 ёшга боплар учун ногиронлик нафақасини олувчи 44 миң 180 та оилага 800 миң сўмдан бир марталик моддий ёрдам тарқатилмоқда. — Халқимизнинг эзгу аниҳасига кўра, бир марталик моддий ёрдам пули кундалик зарурий озиқ-овқат маҳсулот-

лари, болаларга Янги йил соғалари билан бирга қўшиб топширилмоқда, — дейди Ташкент тумани ҳокими Абдуқадир Жўрабоев. — Шу тарихга тўғрисида 438 та оила Янги йил байрамини ёрқин таассуротлар билан ўтказиши учун бошланган ҳайрли ишда қатнашаётганимиздан мамнуним.

Ботир МАДИЁРОВ
(«Халқ сўзи»).

КЕЛГУСИ ЙИЛДА ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИК УЧУН 10 ТРИЛЛИОН СЎМ ЙЎНАЛТИРИЛАДИ

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик — иқтисодийнинг устувор йўналиши. Шу боис сўнгги беш йилда мамлакатимизда тармоқ вакилларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2 миңга яқин қонун, Фармон ва қарорлар амалга оширилди. Натижанда 114 та лицензия ҳамда ружуатнома бекор қилиниб, 33 та фаолият тури хабардор қилиш тартибига ўтказилди. Ружуатномаларни расмийлаштириш тартиблари соддалаштирилиб, муддатлари ўртача икки бараварга қисқартирилди. Ортиқча текширишлар, нақд пул, валюта ва хом ашё бўйича қўллаб-қувватлашга барҳам берилди.

Ислохот

Бундай қулайлик ва имкониятлар натижасида янги субъектлар кескин қўпайиб, аввалдан ишлаётганлари эса фаолиятини кенгайтирмоқда. Тадбиркорлар сони қарийб уч баравар ошди, кўп ишбилармонлар ўз бизнесини бутун мамлакат миқёсида кенгайтирди. Натижанда минглаб иш ўринлари яратилиб, нуфузли ийрик компанияларга айланди. Ички ва ташқи бозорда ўз нуфузи ва брендига эга тадбиркорлар синфи шакллана бошлади. Барака — ҳаракатда. Фаровон турмуш,

бекаму кўст ҳаёт учун ҳам интилиш зарур. Давлатнинг вазифаси эса ана шу ҳаракатларнинг эркин амалга ошириш учун шароит ва имкониятларни яратиб беришдан иборат. Шу йил 20 декабрь куни қабул қилинган "Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш ва аҳолининг даромад манбаини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Президент қарори тадбиркорликка бел болаганлар учун янада кўпроқ ва қулай шароитлар яратишда муҳим аҳамият касб эта-

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ТҮҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИХАСИ

Ўзбекистон иқтисодийётини ўзгартириш йўлидаги салмоқли қадамдир

Сарлавҳа бир оз чўзилиб кетгандек, лекин назаримизда, шунга арзийди. Чунки янги лойиҳа устидаги ишлар бир неча ой давом этди ва жараён ҳозир яқиний босқичда. Гап шундаки, Ўзбекистонда "Хусусийлаштириш тўғрисида"ги амалдаги Қонун 1991 йилда қабул қилинган эди. Бу вақт ичида унга ўнлаб ўзгаришлар киритилишига қарамай, эскирган ҳужжатга айланди. Зотан, Ўзбекистонда хусусийлаштириш ўттиз йилдан буён ҳар хил суръатда давом этмоқда. Уз навбатиди, бунини турлича баҳолаш мумкин. Бирок айни пайтда янги Ўзбекистон сиёсий тамойили хусусийлаштириш соҳасида ҳам ўзгаришлар қилиш имконини бераётгани эътиборга молик.

Нуктаи назар

Хусусийлаштириш мўлҳа эғалик ҳуқуқини давлатдан хусусий секторга (одатда, ҳақ эвазига) ўтказиш жараёнидир. Хусусийлаштиришдан кейин мўлҳа эғалик қилиш юзасидан келгусида низолар келиб чиқмаслиги учун турлилик ва ҳамжиҳатлик ҳисобланади. Бу тушунчалар халқимиз маънавияти ҳамда маданияти, турмуш тарзининг ажралмас қисмидир. Юртимизда нафақат иқтисодий-иқтисодий ёки сиёсий соҳаларни ривожлантириш, балки заманидаги истиқомат қилаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасида дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш, диний бағри-кенглик тамойилларини чуқур қарор топтиришга оқсак даражада эътибор қаратиб келинмоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг янги мажлисида қабул қилинган "Маърифат ва диний бағрикенглик" резолюцияси мамлакатимизда умуминсоний қадриятлар нақдлар улуғланишига яна бир халқро эътирофи бўлди. Асарда ушбу тарихий воқеликка ҳам эътибор қаратилади.

Ушбу йилда, ўқувчилар эсселар билан танишиб, Ўзбекистоннинг муғлако янги қиёфасини тўла тасаввур қилади. Уларнинг мамлакатимизнинг энг янги тарихига оид билимлари бойлиги, бугунги оламшумул ўзгаришларга дахлдорлик, шукроналик, эзгу ишларга ҳайрихоҳлик туйғулари янада юксалади.

Асосий мезонлар

Амалдаги қонун ҳақида сўз юритилганда, танқидчилар унда хусусийлаштиришга оид аниқ-равшан механизмлар мавжуд эмаслигига уруғ беради. Қарор қабул қилиш билан боғлиқ функцияларнинг турли давлат органлари ўртасида тарқалиб кетгани ва давлат активларини хусусийлаштириш бўйича шаффоф дастур мавжуд эмаслиги ҳам тез-тез тилга олинади. Шунингдек, Ўзбекистонда хусусийлаштиришга қим маъсул эканини аниқлаш қийинлиги таъкидланган. Ўзбекистонда хусусийлаштиришнинг тароққ модели, турли даражадаги қўмитапар фаолиятга асосланган коллегиал жавобгарлик, чексиз "тадқиқлашлар, мувофиқлаштиришлар"дан иборат мураккаб бюрократик тартиб-қоидалар ва унга маъсул давлат органнинг мавжуд эмаслиги...

Умуман, хусусийлаштириш бўйича ақборот тақчиллиги, унинг тартиб-таомилларида шаффофлик йўқлиги, давлат активларини сотиб олиш бўйича энг мақбул таклифни танлашда рақобат тамойили қўлланилмаслиги — буларнинг барчаси ҳаққоний танқидлар. Янги қонун лойиҳасини таҳлил қилиб, шундай хулосага келиш мумкинки, бундай камчиликларнинг барчаси бартараф этилиб, янги нормалар билан алмаштирилиб, "Биз эски қонунга ўзгариш киритмаймиз, хусусийлаштириш тўғрисидаги муғлако янги қонунни тақдим этмаймиз", деган принцип асосида иш олиб борилади. Янги қонуннинг қабул қилиниши билан эски қонун ўз қучини йўқотди.

Биринчидан, қонун лойиҳасида Дав-

Янгиликлар нималардан иборат?

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш жараёнининг муваффақияти учун реңгет мавжуд эмас. Чунки дунёда иқтисодий муваффақиятни қафолатлайдиган хусусийлаштиришга оид қонуннинг ўзи йўқ. Шунга қарамай, хусусийлаштиришнинг муваффақияти, шубҳасиз, бир неча омилларга боғлиқ. Қабул қилинаётган қонунларнинг сифати, давлат томонидан хусусий сектор учун яратилган шароитлар, хусусийлаштирилаётган активларнинг табиати (иқтисодий ҳолати), хусусийлаштиришга маъсул мансабдор шахсларнинг професионаллиги, жараёнга жалб этилган ташкилотлар (консалтинг фирмалари)нинг тажрибаси, жараённинг жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватланиши шулар жумласидан.

Албатта, хусусийлаштирилган корхоналарнинг фаолияти ва уларга рақобат қилаётганларнинг роли ҳам муҳим. Агар давлат корхоналари раҳбарлари ўз корхоналарини ривожлантиришга қўшимча маъсул бўлишга қарор қилса, янги маҳсулотларни ўзлаштиришга дағулиқ қўрсатса, бошқарув сисъатини оптималлаштириш ҳақида қайғурса у ҳолда хусусийлаштириш муваффақияти кечиси эҳтимолий юқори бўлади. Бюрократлар томонидан ҳар хил қўроз-бозилқлар, чалқаш маслаҳатлашувлар, алоқаси йўқ қўмитапарнинг қарорларини жамлаш орқали амалга ошириладиган хусусийлаштириш одатда муваффақиятсизликка учрайди. Бинобарин, хусусийлаштириш жараёни ўзига хос инвестиция лойиҳаси бўлиб, бунда белгилаган вазифаларни амалга ошириш юзасидан аниқ-равшан режага эга қатъий раҳбар талаб этилади. Раҳбар қарор қабул қила билиши ва маъсур қарорлар учун жавобгарлиқни ўз зиммасига олиши керак.

Янги қонун лойиҳаси бир қанча масалаларни қамраб олади. Аввало, давлат активларини хусусийлаштириш жараёнини бошлаш ва амалга ошириш учун умумий шарт-шароитларни яратиш. Хусусийлаштириш объекти сифатида давлат активларининг турли шакллари ни санаб ўтиш мумкин, масалан, давлат кўчмас мўлҳа, давлатга тегишли улушлар ёки давлат корхоналари...

Лойиҳа хусусийлаштириш объекти аниқланган пайтдан бошлаб, объектни сотувга тайёрлаш, хусусийлаштириш усулини белгилаш, харидорни танлаш, хусусийлаштириш тўғрисидаги битимнинг зарурий қоидаларини ҳамда шартнома шартларининг бажарилишини назорат қилиш тартибларини баён этишга эришишга бўлган қарор босқични қамраб олади. Қонунда ҳар қандай хусусийлаштириш жараёнининг барт босқичлари қўлла-нилиши шарт бўлган универсал тамойил киритилган. Хусусийлаштириш — очик, шаффоф, барча иштирокчилар учун тенг имкониятлар яратилган, рақобат асосида ўтказиладиган ва хусусийлаштириш лойиҳасининг кейинги босқичлари натижалари тўғрисида жамоатчиликка маълумот бериш шарт қилиб қўйилган жараён бўлиши керак. Хусусийлаштириш тартиб-тамомиллари коррумпцион хатти-ҳаракатлар учун хавфни бартараф этишга қаратилган бўлиши мумкин. Ҳар қандай ҳолатда ҳам давлат лойиҳа эғалик ҳуқуқини ўтказиши (бериш) ушбу қонун талабларига мувофиқ амалга оширилиши керак. Ушбу қонунга мувофиқ бўлмаган ҳолат оқсига, демак мулк ҳуқуқини ўтказиш қонуний эмас.

Қонун мезъорий ҳужжатларни тартиб-қоидаларни таъминлашга маъсул бўлган давлат органларини белгилайди. Қонунда қўрсатилганидек, Ўзбекистонда хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объектлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда давлат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйхати алоҳида бобда келтирилган. Хусусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри). Билвосита хусусийлаштириш — давлат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қиммодий савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳужжатларида ружуат этилган бошқа усуллар орқали сотиш. Акциялар давлат номидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатлик агентлиги томонидан сотилади. Бевосита хусусийлаштириш — таъсис органи томонидан давлат корхонасининг барча моддий ва номоддий активларини давлат корхонасини тижоратлаштирмаган ҳолда топшириш.

Қонунда ҳар қандай хусусийлаштириш жараёнининг барт босқичлари қўлла-нилиши шарт бўлган универсал тамойил киритилган. Хусусийлаштириш — очик, шаффоф, барча иштирокчилар учун тенг имкониятлар яратилган, рақобат асосида ўтказиладиган ва хусусийлаштириш лойиҳасининг кейинги босқичлари натижалари тўғрисида жамоатчиликка маълумот бериш шарт қилиб қўйилган жараён бўлиши керак. Хусусийлаштириш тартиб-тамомиллари коррумпцион хатти-ҳаракатлар учун хавфни бартараф этишга қаратилган бўлиши мумкин. Ҳар қандай ҳолатда ҳам давлат лойиҳа эғалик ҳуқуқини ўтказиши (бериш) ушбу қонун талабларига мувофиқ амалга оширилиши керак. Ушбу қонунга мувофиқ бўлмаган ҳолат оқсига, демак мулк ҳуқуқини ўтказиш қонуний эмас.

Қонун мезъорий ҳужжатларни тартиб-қоидаларни таъминлашга маъсул бўлган давлат органларини белгилайди. Қонунда қўрсатилганидек, Ўзбекистонда хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объектлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда давлат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйхати алоҳида бобда келтирилган. Хусусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри). Билвосита хусусийлаштириш — давлат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қиммодий савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳужжатларида ружуат этилган бошқа усуллар орқали сотиш. Акциялар давлат номидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатлик агентлиги томонидан сотилади. Бевосита хусусийлаштириш — таъсис органи томонидан давлат корхонасининг барча моддий ва номоддий активларини давлат корхонасини тижоратлаштирмаган ҳолда топшириш.

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объектлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда давлат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйхати алоҳида бобда келтирилган. Хусусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри). Билвосита хусусийлаштириш — давлат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қиммодий савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳужжатларида ружуат этилган бошқа усуллар орқали сотиш. Акциялар давлат номидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатлик агентлиги томонидан сотилади. Бевосита хусусийлаштириш — таъсис органи томонидан давлат корхонасининг барча моддий ва номоддий активларини давлат корхонасини тижоратлаштирмаган ҳолда топшириш.

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объектлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда давлат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйхати алоҳида бобда келтирилган. Хусусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри). Билвосита хусусийлаштириш — давлат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қиммодий савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳужжатларида ружуат этилган бошқа усуллар орқали сотиш. Акциялар давлат номидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатлик агентлиги томонидан сотилади. Бевосита хусусийлаштириш — таъсис органи томонидан давлат корхонасининг барча моддий ва номоддий активларини давлат корхонасини тижоратлаштирмаган ҳолда топшириш.

эса фақат учта ҳолатда ружуат берилган: хусусийлаштириш учун мўлҳаланган давлат мулкни ижарага олувчи билан музокаралар олиб бориш; акциядорлик жамиятидаги давлат улушларини қонунчилик тамойилларига мувофиқ ушбу жамият акциядорларига сотиш; Вазирлар Маҳкамасининг розилиги билан акциядорлик жамиятларининг 25 фоизгача бўлган миноритар давлат улушларини сотиш.

Давлатдан сотиб олинган мол-мулк ҳақини қандай тўлаймиз?

Очик айтиш мумкинки, хусусийлаштириш турли фирибгарларни, ҳатто професионал жиноичиларни ҳам ўзига тортади. Тажрибада ўзим ҳам бир неча марта ишончсиз ва инсофсиз инвесторлар билан тўқнаш келганман. Бундай ҳолатлар Ўзбекистонда ҳам бўлиши мумкин.

Қонунда ишончсиз шахсларнинг хусусийлаштиришда иштирок этишининг олдини олишга оид бир қанча механизм жорий этилган. Биринчи механизм — шаффофлик, очиклик, хусусийлаштирилаётган объект тўғрисидаги маълумотлардан тенг фойдаланиш имконияти ҳамда хусусийлаштириш лойиҳасининг кейинги босқичлари натижалари тўғрисида омма олдида ҳисобот бериш мажбурияти.

Иккинчидан, қонун активларни сотаётган масъуллар олдида бир қатор талабларни қўяди. Шулардан бири — потенциал иштирокчи-харидорлардан хусусийлаштиришда иштирок этиш имконини беришчи молиявий тўлов қобилиятини тасдиқлайдиган ҳужжатларни талаб қилиш. Хусусийлаштириш лойиҳаларида жиноичи даромадларни легаллаштиришнинг олдини олишга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Учинчидан, қонун сотиб олинган давлат активлари учун тўловларни бўлиб-бўлиб амалга оширишнинг кенг тарқалган амалиётини сезиларли даражада чеклайди. Унга кўра, давлатдан сотиб олинган акциялар учун бўлиб-бўлиб тўлаш таққиланади. Истиқно қўланилганда эса 3 йилгача бўлиб-бўлиб тўлаш имкони берилади. Тўлов муддати сотиб олинган объектнинг қийматига боғлиқ.

Қонун лойиҳасининг талабларига оид сўнгги фикр. Лойиҳа Давлат активларини бошқариш, трансформация ва хусусийлаштириш жамғармасига хусусийлаштириш дастурини молиявий қўллаб-қувватлаш учун қонуний молиявий ва қоплатлар беришчи назарда тутди. Жамғарманинг даромадлари компаниялар капиталиди давлат улушларидан олиннадиган дивидендлар, давлат активларини хусусийлаштиришдан тушган тушумларнинг бир қисми ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа манбалар киритилиши мумкин.

Аслида, Жамғарма бундан муҳимроқ мақсадларда ташкил этилган. Ўз миссиясини бажаришда Давлатлик агентлиги давлат активларининг фаол эгаси бўлиши керак. У ўз фаолиятини активларни сотиш билан чекламаслиги лозим. Ҳукумат ҳам, Давлатлик агентлиги ҳам корхоналарнинг инвестицион жозибадорлигини ошириш учун уларни қайта ташкиллаштириш дастурларини молиялаштириш талаб этилганда ёки муҳим аҳамиятга эга корхоналардаги давлат улушини ҳимоя қилиш зарурати туғилганда фаол таъсир воситаларига эга бўлиши керак. Жамғарма маблағлари давлат мулкни сақлаб қолиш мақсадида компанияларнинг навбатдаги акцияларини чиқаришда иштироки лозим. Шунингдек, Жамғарма маблағлари корхоналарни хусусийлаштиришга тайёрлаш бўйича харажатларни молиялаштириш, хусусийлаштиришда иштирок этаётган ҳудудларнинг малакасини ошириш ёки потенциал инвесторлар доирасида реклама фаолиятини амалга оширишга йўналтирилиши мумкин.

Шунингдек, Европа тиклиши ва тарққийёт банки томонидан ушбу рўйхатга "конструктив мулоқот" тамойилларига асосланган усулни қўйиш бўйича қўйишга тақлиф берилган. Айни пайтда МФЧ давлат акциялари сотувга чиқарилиши ва таъкидлаш жоизки, бу давлат ва компания нуктаи назаридан муваффақиятга амалга оширилади.

Шунингдек, Европа тиклиши ва тарққийёт банки томонидан ушбу рўйхатга "конструктив мулоқот" тамойилларига асосланган усулни қўйиш бўйича қўйишга тақлиф берилган. Айни пайтда МФЧ давлат акциялари сотувга чиқарилиши ва таъкидлаш жоизки, бу давлат ва компания нуктаи назаридан муваффақиятга амалга оширилади.

Шунингдек, Европа тиклиши ва тарққийёт банки томонидан ушбу рўйхатга "конструктив мулоқот" тамойилларига асосланган усулни қўйиш бўйича қўйишга тақлиф берилган. Айни пайтда МФЧ давлат акциялари сотувга чиқарилиши ва таъкидлаш жоизки, бу давлат ва компания нуктаи назаридан муваффақиятга амалга оширилади.

Веслав КАЧМАРЕК,
Давлат активларини бошқариш агентлиги директорининг маслаҳатчиси.

Дилмурод СУЮНОВ,
Иқтисодий тараққийёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳузуридаги Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби кафедра мудири, иқтисодий фанлари доктори, профессор.

ИПОТЕКА BANK

Yangi yilingiz muborak bo'lsin!

«Ipoteka-bank» ATIB jamoasi barcha yurtdoshlarimizni yaqinlashib kelayotgan 2022-yil bilan samimiy qutlaydi. Yangi yil oilangizga qut-baraka, to'kin dasturxon, mustahkam sog'liq, tinchlik-xotirjamlik, baxt-saodat olib kelsin!

2022

QISHLOQQURILISHBANK

"Qishloq qurilish bank" ATB jamoasi barcha yurtdoshlarimizni kirib kelayotgan Yangi 2022-yil bilan samimiy muborakbod etadi. Yangi yil bayramingiz qutlug' bo'lsin!

YANGI YILDA YANGI UYGA EGA BO'LING!

- Kredit muddati – 20 yilgacha;
- Yillik foiz stavkasi – 17%
- Imtiyozli davr – 6 oy (mijoz talabiga ko'ra);
- Boshlang'ich to'lov – 15%

"QISHLOQ QURILISH BANK" – "FAROVON HAYOTINGIZ XIZMATIDA"

www.qqb.uz t.me/qqbank (78) 150 00 55 1254

Kizmatlar litsenziyalangan.

fido-biznes

"FIDO-BIZNES" kompaniyasi
Siz, aziz xamjurtlarimiz,
xamkorlarimiz va xamkasblarimizni
Yangi – 2022 йил билан самимий
муборакбод этади!

Yangi йилда барчангизга сиҳат-саломатлик ва фаровонлик тилаймиз!
Yangi йил барчамиз учун тинчлик ва тотувлик, омад ҳамда бахт йили бўлсин!

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки»

акциядорлик жамияти
акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисидаги хабар

Жамиятнинг номи: «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» акциядорлик жамияти.
Жойлашган жойи: 100084, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳқўчаси, 101-уй.
Электрон почта манзиллари: info@nbu.uz, webmaster@nbu.uz
Умумий йиғилиш ўтказиш санаси ва манзили: 2022 йил 17 январь, соат 10.00. Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳқўчаси, 101-уй.
Акциядорларнинг реестри шакллантириладиган сана: 2022 йил 11 январь.

Кун тартибига киритилган масалалар:

1. «Ўзмиллибанк» АЖнинг 2020 йил учун соф фойдасини тақсимлаш;
2. 2021 йил якуни бўйича режалаштирилган соф фойдани тўлиқ банк капиталини оширишга йўналтириш;
3. Кўшимча акциялар чиқариш тўғрисидаги қарорни тасдиқлаш;
4. «Ўзмиллибанк» АЖ устав капиталини ошириш ва банк Уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш тўғрисида;
5. «Ўзмиллибанк» АЖ 2021 йил якунлари бўйича МҲХСга мувофиқ тайёрланган жамланма молиявий ҳисоботнинг мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш тўғрисида;
6. Банк Кузатув кенгаши аъзолари ва Ўзбекистон Республикаси норезиденти бўлган мустақил аъзоларига мукофот тўловларининг миқдорларини белгилаш.

Акциядорларни ахборот (материаллари) билан таништириш: банк сайти, хат ва электрон хат орқали.

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси – 229. Буюртма Г – 1248. 28 151 нусхада босилди, ҳажми – 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А–2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

ТАЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ТАХРИРИЯТГА КЕЛГАН ҚўБЪМАЛАР ТАҚРИЗ ҚИЛИНМАЙДИ ВА МУАЛЛИФГА ҚАЙТАРИЛМАЙДИ.
Газетанинг сўзсиз берилиши учун обунини расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида термал ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланади.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир – Д. Улуғмуродов.
Мусаҳҳиҳ – С. Исломов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни – 04.45 Топширилди – 05.30 1 2 3 4 5 6